

"Tėvynė" Savaitinis Laikraštis

Leidžia kas Pėnyčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Viniakas, Sekr. ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Suvienyose Valstyse \$1.50
Kitose Viešpatystėse \$2.00
"T E V Y N Ė",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas: LACKAWANNA 4-5529

The Lithuanian Weekly "Tėvynė"

Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
Dr. M. J. Viniakas, Sec'y & Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
"T E V Y N Ė",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 38

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Rugsėjo (September) 20, 1935.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Vol. XXVI

Vėl Hitleris Trukšmuoja Prieš Lietuvą Klaipėdos Reikale

I Klaipėdos Seimelio Rinkimus Kišasi Svetimos Valstybės. Prezidentas A. Smetona Tiksliai Paaikšina Lietuvos Poziciją Klaipėdos Valdyme.

Nors rugsėjo 13 d. Hitlerio agentai tikrino, kad specialis Vokietijos reichstago posėdis šaukiamas į Nurembergą, kur naciai posėdžiauja savo partijos septintam suvažiavime, tikslu išklausti Hitlerio valios paskelbimą vidaus reikalais ir kad Klaipėdos klausimas nebus liestas, kaip iš vakaro buvo spaudoje paskelbta, tačiau Hitleris nesusilaikė šia proga netrukšmavęs prieš Lietuvą Klaipėdos reikalais. Mat artinasi Klaipėdos seimelio rinkimai, tai hitlerininkai negali nurimti savam kaily.

Hitlerio Nerimtas Trukšmavimas.

Nepaprastam reichstago posėdyje rugsėjo 15 d., Klaipėdos krašto reikalais Hitleris pareiškė sekamai:

Visu dėmesiu ir dideliu neramumu mes žiurime į Lietuvą. Klaipėda, kuri buvo pavogta Vokietijai ir tą vagystę legalizavo Tautų Sąjunga, per eilę metų buvo liudininkų vokiečių kankynių vien delto, kad jie yra nariai vokiečių tautos ir nori pasilikti vokiečiais. Ši vagystė legalizuota pagrindu tam tikros sutarties, suteikiančios autonomiją Klaipėdos vokiečiams. Per metų eilę vokiečiai elementas šioje teritorijoje buvo neigiamas ir kankinamas priešingai įstatymams ir sutartims. Su jais elgiamasi blogiau, negu su kriminalistais kituose kraštuose vien delto, kad jie yra vokiečiai.

Mūsų galinga tauta privalo nuolat daboti, kaip priešingai įstatymams ir sutarčių patvirtavimams mūsų kraujo broliai yra kankinami, kurie pasaulio taikos darymo momentu buvo užplūti ir atplėsti nuo tėvynės. Pasirašusių Klaipėdos konvenciją valstybių protestai Kaunui nieko negelbėjo. Vokietijos vyriausybė į šią visą žiurę su dideliu apgailėstumu. Norėčiau, kad šie mūsų įsitikinimai ateityje neišsivystytų toliau kryptimi, kuri turėtų visas pasaulis apgailėti.

Prisirengimas ateinantiems Klaipėdos seimelio rinkimams yra sulaužymu sutarčių. Visomis galimomis priemonėmis Lietuva turi būti priversta pildyti tas sutartis. Pagaliau, tauta turinti 65,000,000 asmenų turi teisę reikalauti, kad ji būtų respektuojama nemažiau, negu 2,000,000 savavaliuiančių asmenų.

Susirupino Hitlerio Grumojimais.

Paryžius, rugs. 16 d. — Kanclerio Adolfo Hitlerio vakar padarytas pareiškimas Klaipėdos reikalais prieš susirinkusį Nuremberge reichstagą, Francijoj skaitomas pavyzdžiu kas gali atsitikti Europoje, jei būtų sudarytas Francijos-Italijos susi-

aplinkybėse, pastoja klausimas negalimu atsakyti.

„Klaipėdos seimelio rinkimai įvyksta rugsėjo 29 d. ir respublikos vyriausybė garantuoja, kad jie bus pravėdami pilnoje balsuotojams laisvėje, kaip ir visuomet praityje budavo. Vienok reikia pasigailėti, kad ne nuo vyriausybės paeinanti faktoriai jau geras laikas tam atgal veda prie neteisėtos akcijos tikslu pakreipti Klaipėdos piliečių valią savo naudai. Visiškai netenka abejoti, kad šie faktoriai savo veikimą padidins besitartinant rinkimų dienai. Bent kokios pakaitos, kurias vyriausybė matytų reikalingomis padaryti rinkimų procedūroje, be jokių abejonių bus padarytos pilniausiai prisilaikant Klaipėdos statuto...“

„Mūsų pagrindinis nusistatymas Klaipėdos valdymo žvilgsniu nepasikeitė. Klaipėdos konvencija mums posenovei aktuali galioja ir mes tvirtai tikime, kad pilniausiai pildome dvasią ir raidę kaip Klaipėdos statuto, taip ir Hagos Teismo

nutarimą 1932 m. Vokiečių interesai Klaipėdoje nėra neigiami. Klaipėdos statutas buvo pildomas ir visuomet bus pildomas, tačiau bus pildomas nepriklausomai nuo svetimos valstybės, jįmant ir tas dalis, kurios garantuoja teises kaip saviastoviai besivaldančiai valstybei.

„Mes budavojame naują valstybę ant griuvėsių senosios. Yra sunki užduotis ir kartu mes turime problemas, bet Lietuva turi taigpi gilų įsitikinimą, kad teisėtumas ir teisybė neišnyks iš pasaulio. Kaip tauta lietuviai išsilaikė, nors daugelis pranašavo, kad neišsilaikys. Be šio tautos patvarumo ir teisės gyventi, štai Lietuvos naujai iškovota nepriklausomybė, kurios Lietuva laisva valia niekuomet neišsivadės.“

Pabaigoje korespondentas pažymi, kad visu pasikalbėjimo laiku prezidentas Smetona rolandė savo jūtumą, kad jis esąs vadu mažos tautos, kuri turi prieš save rimtas tarptautines problemas.

Italijos-Etiopijos Susirėmimas Neišvengtinas

Neabejotina, Kad Italija Netrukus Apleis Tautų Sąjungą

Geneva, rugs. 15 d. — Ši vakarą Tautų Sąjungos sferose išnyko visokia viltis išvengti Italijos-Abisinijos karo po to, kai vakar Italijos ministerių kabinetas atvirai ir be jokių rezervų pareiškė, kad premieras Mussolinis nepriims jokių kompromisų ir ruošiasi karui ant žemės, jurose ir ore. Taip pat išnyko visokios viltys, kad būtų galima Italiją ant toliaus palaikyti Tautų Sąjungos nariu, nes Italijos vyriausybė pareiškė, kad pasitrauks iš sąjungos.

Iš kitos pusės, vadovybėje Anglijos, Francijos ir Rusijos, kuone visos valstybės, kurios priguli prie Tautų Sąjungos, pasižadėjo pildyti sąjungos statutą ir taikinti Italijai visokias galimas pabaudas, jei pastaroji pradės karą su Abisinija. Pirmiausiai bus vykdoma ekonominė blokada prieš Italiją ir visais galimais būdais bus trukdoma jai kariauti Afrikoje. Jau dabar skelbiama, kad Anglija pasirošius siųsti 60 karo laivų į Viduržemio jūrą, kad sulaukius Italijos laivyno judėjimą šioje juroje.

Tačiau nežiurint viso pasaulio pasipriešinimo Italijos rengiamam karui su Abisinija, Mussolinis nieko nepaiso ir skelbia, kad jis kariaus su vis pasauliu, jei bus reikalo. Todėl neveltui pranešama iš Londono, kad čia eina platus šnibždėjimas, kad garsusis Mussolinis baigia pasiekti visiškos beprotybės laipsnį.

Iš kitos pusės ir Abisinijos karštagalviai šaukia, kad jie nori karo. Abisinijos armija siekia 1,139,000 karių, tačiau tik 155,000 šios kariuomenės turi modernius karo ginklus. Likusioji dalis kariuomenės turi tik pasenusius šautu-

vus ir kardus, tačiau karininkai yra labai drąsus ir žiaurus. Jei karas kiltų, tai Anglijos kėskertai pranašauja Italijai laimėjimą, tačiau su dideliais aukomis ir karas tęstus suvirš keturis metus.

Žydam Atėmė Vokietijos Pilietybę

Nuremberg, rugs. 15 d. — Žiaurus žydam atimanti visas Vokietijos piliečių teises įstatymai šandie dekreto Hitlerio vyriausybės paskelbti prieš vėgiškai aploduojantį reichstagą (parlamentą). Sulig šitų įstatymų žydam nesikaito Vokietijos piliečiais, jie pasilieka tik Vokietijos „nariais“. Pūdrausta žydam vedybos su „arijonais“, žydam taip pat draudžiama samdyti namuose tarnaites vokiečių jaunesnes 45 metų amžiaus. Žydam taip pat draudžiama benduoti su vokiečių piliečiais, kurie oficialiai valstybės vėliava su svastikos ženklų.

Šios „garbingos“ vėliavos iškelimo teisę turi tik piliečiai. Kokias teises žydam, kaip valstybės „nariai“ turės, naujam dekreto kol kas nepažymėta.

ITALIJA LIETUVOJE PERKA 60,000 CENTNERIŲ BULVIŲ.

Iš tikrų šaltinių teko sužinoti, kad Italija su atitinkamomis įstaigomis baigia derybas Lietuvoje pirkti apie 300 tonų, kas sudaro apie 60,000 centnerių arba 200 vagonų, bulvių.

Bulvės bus perkamos nustaitytomis kainomis, kaip javai, bet laisvai. Nupirktų bulvių eksportavimas prasidės apie spalio mėn.

Tautų Sąjungos Posėdis Baigtas

Geneva, rugs. 16 d. — Beveik visas civilizuotas pasaulis yra nusistatęs prieš fašistų Italiją del jos pasirijimo pavergti Abisiniją, kaip tatau parodė šiandien popietinis Tautų Sąjungos visumos posėdis, kuriame baigta šio suvažiavimo diskusijos. Laikė šio suvažiavimo iš atstovaujamy 50 valstybių nemažiau 23 valstybių atstovai, kalbėdami savo ir kitų vardu, pasižadėjo nuosirdžiai stovėti sąjungos statuto sargyboje ir priešintis nepamatotai agresijai vienos valstybės prieš kitą.

Diskusijos baigtos Lietuvos protestu suvažiavimui prieš Hitlerio kalbą, pasakytą Vokietijos reichstagi vakar Nuremberge ir Rusijos atstovo Litvinovo su Lenkijos atstovu Becku asmeninėmis diskusijomis del pastarosios politikos. Lietuva savo proteste pasiūlė pavesti Klaipėdos klausimą sąjungos arbitracinei procedūrai.

Lietuvos užsienių reikalų ministeris, Stasys Lozoraitis, kalbėdamas prieš Hitlerio išsireikškimus Klaipėdos reikalais be kita pareiškė:

„Kreipdamas dėmesio į tulus pareiškimus, padarytus už ribų šio suvažiavimo, ir suprasdamas mano krašto obligacijas visoje tautų šeimoje, taigpi jo vaidmenį Rytų Europos problemose, šiandien šioje scenoje iškilmingai pareiškiu prieš visą civilizuatą pasaulį, kad lojalus ir pilnas pildymas visų tarptautinių obligacijų yra pagrindiniu nusistatymu Lietuvos vyriausybės visoje užsienio ir vidaus politikoje. Taip pat mano vyriausybė sutinka bent kokius nesušiurintus sulig tarptautinių obligacijų pildymo pavesti sutartyse nurodytai procedūrai išspręsti.“

Šiame paskutiniame posėdyje Lenkija vėl išrinkta nenuolatiniu sąjungos tarybos nariu.

Angliakasių Streikas Vėl Atidėtas

Washington, rugs. 15 d. — Šeštu kartą šiais metais, šiandien vėl naujai prasidėjo derybos sudarymui sutarties sulig darbo valandų ir užmokesčių minkštųjų angliakasyklų darbininkams. Penktu kartą grumojės streikas vėl tapo atidėtas laikinai iki rugsėjo 20 dienos vidurnakčio, kuomet angliakasių unijos prezidentas, John L. Lewis, sutiko dabar galiojančią sutartį pratęsti iki to laiko.

Nors angliakasių atstovai šiuo kartu buvo griežtai nusistatę išsauti 400,000 angliakasių ir streiką, kuomet derybos prie jokių sutarčių neprivedė, tačiau Darbo Sekretoriaus pagalbininku Edward McGrady prezidentui Rooseveltui vardu prašant, abi pusės sutiko toliau derybas vesti ir todėl streikas atidėtas minėtam laikui.

Angliakasyklų savininkai tiesiog riksmu atmetė angliakasių reikalavimus septynių valandų darbo dienos ir 50 centų pakėlimo mokesčio į dieną nuo dienų dirbantiems darbininkams.

Lietuvos Ukininkų Streikas Grieštai Slopinamas

KOMENDANTAS NUBAUDĖ VISĄ EILĘ STREIKININKŲ.

Lietuvos ukininkų streikas yra gana svarbus įvykis krašte, kuris sutiko griežtą vyriausybės pasipriešinimą ir kartu nusileidimą. Del šio streiko įvykių, Prienų vals. 50 lt. arba 5 paras; Pranas Kaciulis, Prienų m. kaip ligonis ne-nubautas, be to, jo revolveris konfiskuotas. Kadangi ginklai laikyti be leidimų, tai atimti.

Iškilmingos Laidotuvės Veiveriuose.

Rugpjūčio 30 dieną, Veiveriuose buvo Juozo Gustaičio, 57 metų amžiaus iš Gustaičių km., ir Stasio Veiverio 23 m. amž. iš Pajevonio km. laidotuvės. Gustaitis 40 margų savininkas, Veiverys vienturtis tėvo sunus, 70 margų savininkas. Į laidotuves suvažiavo daug žmonių.

Bažnyčioje karstai buvo sudėti vienas šalia antro. Kunigai atgiedojo egzekvijas, o paskui buvo gedulingos mišios ir kt. pamaldos.

Apie 12 val. prasidėjo gedulinga eiseną į kapus.

Kapuose abiem karstam buvo iškasta viena didelė duobė. Į tą duobę ir sudėti abu karstai.

Kapuose jokių kalbų nebuvo. Prie duobės Veiverių klebonas kun. Šalčius eisenos dalyviams padėjo už tvarką, rimti ir parodytą meilę Veiveriui ir Gustaičiui.

Minimi ukininkai buvo sužeisti rugpj. 27 d., Veiverių turgaus aikštėje policijos ir ukininkų šamys ir nuo žaizdų mirė.

Suimti Valstiečių Liaudininkų Centro Komiteto Nariai.

Teko patirti, kad šiomis dienomis valstybės saugumo policija, ryšiu su ukininkų judėjimu Suvalkijoje, sulaukė valstiečių liaudininkų centro komiteto generalinį sekretorių Vincą Oškinį ir centro komiteto narių Petrą Kėžinaitį.

V. Oškinis kartu yra „Lietuvos Ukininko“ redaktorius, o P. Kėžinaitis yra „Jaunimo“ redaktorius.

Kauno Miesto Ir Apskriies Karo Komendanto ISAKYMAS 17 Nr.

Pastebėta, kad kai kuriuose kaimuose atsirado priešvalstybinio gaivalo, kuris kursto gyventojus prie išsiokikimų. Jau buvo įvykių, kad tie išsiokikimai užstojo kelią pravažiuojantiems, bandė naikinti ukininkų vežamus į miestą maisto produktus ir trukdė susisiekimą.

Remdamasis ypatingų valstybės apsaugos įstatų 9 §, skelbiu šį isakymą:

§ 1

Už agitaciją ir nerimo, trukimo kėlimą, grasinimus, užkabinėjimą ir turto gadinimą, baudas administracinėmis baudomis iki 3 mėn. kalėjimo arba 5,000 litų.

§ 2

Už priešinimąsi policijai ir pavartojimą prieš ją smurto ir trukdymą susisiekti bus baudžiama karo lauko teismo.

Pulkininkas leit. Talevičius, Kauno Karo Komendantas. Kaunas, 1935 m. rugpjūčio mėn. 27 d.

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienį.

S. E. VITAITIS — Redaktorius,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiūra. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra prideda pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

PAMOKA DIKTATORIAMS

Louisiana valstijos diktatoriaus, senatoriaus Huey Long, tragiška mirtis dar kartą įrodė, kad negalima amžinai viešpatauti lygių sau piliečių galybomis politiškos mąšinos ratu važinėjant. Kur žmonės negali balsavimo balietu savo valios pareikšti, ten ankščiau ar vėliau pradeda kulkos kalbėti ir tokių įvykių pasekės visiemis žinomos.

Huey Long buvo Louisiana valstijos savivaldybėje visagaliu diktatoriumu, valdė valstiją kitų piliečių terorizavimu ir pagaliau pats žuvo nuo netekusio kantrybės piliečių kulkos. Vadinasi, kokių ginklų ko-vojo, tokis ginklas ir jį patį pradžioje. Kad velionio Long nušovimą taip supranta jo diktaturai nepriaranti Louisiana valstijos gyventojai, tai liudija tukstantinės minios, dalyvavusios Long nužudymo, jauno daktaro Weiss, laidotuviuose, kuriose Long'o sargų mašininių šautuvių kulkomis vietoje nukautas. Dr. Weiss laidotuviuose tikstantinėje minioje matėsi labai žvynių žmonių iš įvairių gyvenimo sričių.

Žinoma, žvynių bent kokiais sumetimais užgerti negalima. Bet gi senatoriaus Long žudymo negalima pasmerkti kaip paprasto žmogžudystės. O tas sąlygas sudarė pats nužudytasis senatorius Long.

Sis įvykis be abejonės dar labiau sutvirtins Amerikos gyventojų pasitikėjimą demokratinio parlamentarizmo santvarka, kurios sistemoje politinės žudynės nereikalingos. Krašto piliečiai savo balsavimu politikierių ginčus išsprendžia. Tik tokiose kraštuose politinės žudynės neišvengiamos, kur paneigiam visų krašto gyventojų teisės ir valia, kur vieno asmens ar tam tikros politinės kikos diktatura įvedama, nežiurint ar tas pridengiamas fašistų, nacių, komunistų ar kingfišistų vardu.

Visos diktatūros paremtos tyranija, kuri yra taip sena, kaip pati žmonijos istorija ir kiekviena tyranija ankščiau ar vėliau susilaukia tokios pačios pabaigos. Nors senatorius Long skaitė save „gabių žmogumi“, tačiau jis nebuvo pakankamai išmintingas, kad pastudijuoti žmonijos gyvenimo istoriją ir todėl žuvo jo paties pastangomis palaikomos tyranijos sakurėje.

SEIMO RINKIMŲ ĮSTATYMAS

Lietuvos vyriausybės oficialias „Lietuvos Aidas“ patiekė bent svarbesnių Seimo rinkimų pertaisyto įstatymo punktų paaiškinimą. Pats pertaisytas įstatymas paskelbtas „Vyriausybės Žiniuose“ apie rugpjūčio mėnesio vidurį.

Sprendžiant iš „Lietuvos Aido“ aprašymo, įstatymas yra neblogas. Pirmiausiai jis leidžia balsuotojams pasirinkti kandidatus iš įvairių sąrašų, kas artinai atitinka Jungtinių Valstijų rinkimų principą. Seimams veikusiai Lietuvos Seimo rinkimų įstatymas vertė balsuotojus balsuoti tik už vienos partijos kan-tidatus pasirinkti. Taip pertaisytas įstatymas suteikia daugiau laisvės balsuotojui.

Atėmus balsavimo teisių prasižengusiems prieš valstybės įstatymus ir neistikimam valstybei elementui, yra gana racionalus patvarkymas, jei nebus einama šiuo žvilgsniu į kraštutinybes ir nebus bandoma mažuočiais besiremiant kabi-

nėtis prie valdžios partijos priešininkų.

Svarbiausiai geistina, kad Lietuvos vyriausybė neatidėliojant paskelbtų Seimo rinkimus pertaisyto rinkimų įstatymu einant. Neužtenka paskelbti įstatymą — reikia neatidėliojant ir vykinti tą įstatymą. Ypatingai svarbu Lietuvos Seimo rinkimus paskelbti tuojaus ir Klaipėdos krašto seimelio rinkimų atžvilgiu.

Jei pakeistu įstatymu einant Lietuvos vyriausybė paskelbė Seimo rinkimus, tai bus išmuštas visokis ginklas Vokietijos hitlerininkams šmeižti Lietuvą pasaulio akyse Klaipėdos krašto seimelio rinkimų reikalu. Bet jei Lietuvos vyriausybė Seimo rinkimų tuojaus neskelbė, tai hitlerininkų trukšmas klaidins tiek Klaipėdos krašto gyventojus, tiek ir visą pasaulį, kad Lietuvos vyriausybė rinkimų įstatymą pakeitė tik tam, kad atimti Klaipėdos vokiečiams balsavimo teises. Juk hitlerininkai neskaito jokių prasižengimų savo sėbrams, kuomet jie pasižymi išdavikiškais žygiais prieš Lietuvos valstybę. Hitlerininkų demagogijai pasilikty atviras platus kelias.

Šių žodžių rašytojui teko pasikalbėti su vienu žymiu Klaipėdos krašto lietuvių veikėju, kuris yra senas vietinis gyventojas ir gerai pažįsta vietinius žmones bei jų nusistatymą. Prisiminus seimelio rinkimus, šis veikėjas pareiškė: „Lietuvos vyriausybė gali labai daug padėti mums, lietuvininkams, laimėti seimelio rinkimus, jei neatidėliojant paskelbtų Lietuvos Seimo rinkimus. Klaipėdiečiai matytų, kad tas pats rinkimų įstatymas taikomas visai valstybei, o ne vien klaipėdiečiams, kaip vokiečiai sako. Antra, klaipėdiečiai matytų, kad Lietuva grįžta prie demokratinės santvarkos ir tas daugelį pastumėtu palaikyti lietuviškas partijas. Didžiuma tų pačių vokiečių stoji už demokratinio parlamentarizmo santvarką.“

Taigi, visais žvilgsniais laimėtu Lietuva, jei vyriausybė Seimo rinkimus neatidėliojant paskelbtų. Reikia pasitikėti, kad Lietuvos vyriausybė vadnosis valstybės ir tautos laimėjimais bei gerbuvimi ir neatidėliojant imsis Seimo rinkimų įstatymą vykinti gyvenimui — tuojaus paskelbs Seimo rinkimus.

KONGRESUI PRAEJUS

Iš to, kas jau buvo rašyta ir kas bus rašoma „Tėvyneje“? Pirmo Pasaulio Lietuvių Kongreso reikalai, kiekvienas nuosirdus lietuvis gali suprasti, kad kongresas praėjo nebenaudos tiek užsienio lietuviams, tiek ir pačiai Lietuvai. Tiek kongreso šaukėjų, tiek ir atvykusių iš užsienio kongreso atstovų pusėje reikės tik geriausi norai tiek galint stiprinti ir plėsti ryšius tarpe Lietuvos ir jos išeivijos. Visiems nuosirdžiai rūpėjo surasti būdus kiek galint padėti užsienio lietuviams jų tautiniuose ir kulturiniuose darbuose, kad Lietuvos išeivijose užtikrintus lietuvių išsilikymą.

Kongreso priimtose rezoliucijose prie to neabejotinai siekiama. Tačiau pagrindinių visų kongreso nutarimų įvykinimui galimumą sudarys išpildomasis organas — numatyta įkurti Viso Pasaulio Lietuvių Sąjunga. Tokios sąjungos statutui patiekti išrinkta tarpšriovinė provizorinė valdyba, kurios sąstatas pažymėtas kongreso aprašyme. Be to, šių žodžių rašytojui išvykstant iš Kauno atgal į Ameriką teko pasikalbėti su Užsienio Lietuviams Rėmti Draugijos pirmininku adv. R. Škipiečiu ir prof. kan. F. Kemešiu, kaip po valdybos nariais ir jų nusistatymu yra traukti ir kuriamos sąjungos darbus visas mūsų visuomenės sričių ir tuo tikslu yra pasirinkimo ko-optuoti į valdybą jos rinkimuose kongrese buvusius kandidatus „Naujienu“ atstovą p. K. Anglištą ir „Dirvos“ redaktorių p. K. S. Karpių. Tokiu būdu visos Amerikos lietuvių tautiniai nusistatymai sričių būtų atstovaujamos sąjun-

gos provizorinė valdyboje ir Amerikoje turėtume keturis valdybos narius iš 12 narių. Netenka abejoti, kad pirmame valdybos posėdy bus šia prasme valdyba papildyta.

Taigi esant tokiems tarpšriovinio bendradarbiavimo norams, susidaro pagrindo tikėtis, kad kongreso nutarimais užtiesti darbų planai pavyks sėkmingai įvykinti realybėje. O tie planai priimtose kongreso rezoliucijose siekia plačią plotmę Lietuvos ir jos išeivijų gyvenimą tiek kultūrine, tiek ekonomine kryptimis.

Mūsų širdingiausiu įsitikinimu, Pirmas Pasaulio Lietuvių Kongresas padarė sėkmingą bandymą užmezgimui tampsnių bendradarbiavimo ryšių tarpe viso pasaulio lietuvių. Tolimesnis sėkmingas šio darbo vystymas priglūs nuo mūsų pačių gerų norų. Jei Lietuvos gyvenimo vadai parodys pakankamai nuosirdumo ir eis prie įkurimo tarpšriovinio bendradarbiavimo valstybės ir tautos darbuose, tai tokia pati nuotaika pėsimes ir į Lietuvos išeivijų gyvenimą ir juse sumažės ir sušvelnės tarpšrioviniai skirtumai ir nesusipratimai. Tuomet susidarys tinkamos harmoningam tarpšrioviniam bendradarbiavimui sąlygos ir bus sėkmingai pasiekta našių davinijų Lietuvos ir jos išeivijų naudai.

Akyvaizdoje grumojančių iškaukinių pavojų Lietuvai ir jos išeivijoms grumojančio ištautėjimo nuosirdžiai trakštame, kad neatidėliojant tokis tautos vienijimo darbas būtų pradėtas. Ir tas darbas turi būti pradėtas Lietuvos valstybės vyri pačiose valstybės ir tautos gyvenimo viršūnėse.

NEPAPRASTAS JAUTRUMAS

Juo diktatorius žiauresnis, juo yra jautresnis. Musų skaitytojams žinomas incidentas su vokiečių garlaivių linijos — North German Lloyd laivu „Bremen“, nuo kurio Vokietijos nacių priešai New Yorko uoste nuplėšė Hitlerio vėliavą su svastikos ženklu. Taip pat žinoma, kad incidento kaltininkus teisdamas New Yorko teisėjas Brodskis pasmerkė Hitlerio žiaurumą ir pavadinio begėdišku pasididžiavimu iškėlimą Amerikos uoste Hitlerio vėliavą, kuri simbolizuoja viską, kas yra priešinga žmoniškumui ir visoms žmogaus teisėms ir laisvėms.

Nepasitenkinta Vokietijos spaudos išdergimų teisėjo Brodskio už tokį pareiškimą. Hitleris šį incidentą padarė tarptautinės reikšmės įvykiu ir per Jungt. Valstijų valstybės departamentą užprotestavo prieš tokia New Yorko teisėjo opinią. Dabar Jungt. Valst. valstybės sekretorius Hull pareikalavo New Yorko valstijos gubernatoriaus Lehmano iširti šį incidentą ir pastarasis įsakė padaryti tyrinėjimą. Nieks negali pasakyti kas manoma pasiekti tokiu tyrinėjimu, kuomet teisėjas Brodskis yra New Yorko miesto teisėju ir federalė valdžia neturi jokios jurisdikcijos ant jo.

Šia proga lenka tik mistibėti Vokietijos diktatoriaus tokiu nepaprastu jautrumu ir naivumu — bėti Vokietijos diktatoriaus nepaprastu jautrumu — ir naivumu — tiesiog piemeniškas „umaras“ demonstruojamas. Matyt Vokietijos diktatorių sąžinė labai persekioja, kad net užsieny pasakytas teisybės žodis apie jo neribotą žiaurumą taip labai jį degina.

Nesuprantamas mūsų vyriausybės žygis, kad ji kreipė rimto dėmesio į tokį vaikiską Hitlerio pasiputimą. Šis incidentas yra palyginamai menkesnis už visą eilę incidentų su Amerikos piliečiais Hitlerio Vokietijoje. Ne vienam Amerikos piliečiui teko skaudžiai nukentėti vien dėlto, kad jie nepasitautavo nacių eisenose nešamos svastikos vėliavos. Todėl pilnai laiku teisėjas Brodskis Hitleriui priminė, kad jo vėliavą Amerikos piliečiai skaito vien neriboto žiaurumo ir nežmoniškumo simboliu ir kaip tokia pasmerkia.

ŽMONIUS VEIKATA

Šį skyrių vedą DR. J. T. VITKUS,
1286 Norwood Rd., Cleveland, Ohio.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti
stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduoau antrašu.

KRAUJAS.

Rašo Dr. J. T. Vitkus.

(Užbaiga)

Raudonieji kraujo rutulėliai išsirituliuojagimsta kaulų čiulpoje paprastai vadinamuose „kaulų smegenyse“. Kaulų čiulpa yra dvejopa — raudonoji ir taukinė baltoji. Taigi raudonųjų kaulų čiulpoje ir gimsta raudonieji kraujo rutulėliai. Pavyzdžiui, gyvūnų šonkauliuose randasi daug raudonosios kaulų čiulpos. Kiekvienas raudonas kraujo rutulėlis skiriasi nuo paprastos cėlės tik tuo, kad jame nesiranda centralinio branduolio. Tas branduolėlis dingsta pirm, negu kraujo rutulėlis įeina į kraujo sistemą ir tik nenormaliuose atsitikimuose atsitinka priešingai — randame raudonųjų kraujo rutulėlių su centraliniais branduolėliais. Kiekvieno raudono kraujo rutulėlio amžius yra visai trumpas — apie šešios savaitės laiko. Iš to matome, jog beveik kas šešios savaitės visas žmogaus kraujas persikeičia. Senas pranyksta, o naujas gimsta.

Kraujo sudėty taigpi randasi ir baltieji kraujo rutulėliai, vadinami leukocitais. Šie kraujo kuneliai visai neturi hemoglobino ir todėl neturi jokios spalvos. Jie irgi plaukioja gyvūno plazmoje ir yra didesni už erythrocytus. Viename kraujo lašely randasi apie septyni tukstantai leukocitų vieton penkių milijonų erythrocytų. Leukocitai turi savy centralinį branduolėlį ir gali savystoviai gyventi. Jų forma nuolatos keičiasi. Baltieji kraujo rutulėliai, leukocitai, yra mūsų kuno sargai. Kuomet bakterijos ar bilė kitokia pašalinė medžiaga įsigauna į kraują, tuomet leukocitai tuojaus susikoncentruoja ir pradeda naikinti tą nereikalingą svečią. Prasi-deda kova tarpe leukocitų ir bakterijų. Leukocitai „praryja“ bakterijas, užnuodina jas ir ištrypina, o likusias dalis pašalina iš kuno kaip iš-

matas. Vienok retkarčiais pasitaiko, kad bakterijos buna tvirtesnės negu leukocitai ir praryta bakterija užnuodina ir numarina patį leukocitą. Iš to gimsta puliai. Puliai gi yra niekas kitas kaip tik negyvi leukocitai ir dalis skysčių. Nuo leukocitų kovos su bakterijomis priklauso išgyjimas ir mirtis. Jeigu leukocitai nugalė bakterijas, tai turime pagijimą; jeigu bakterijos tampa pergalėtojomis, tai kunui prisieina mirti. Kiekviename užsikrėtame leukocitų skaičius žymiai padidėja. Tai yra kaipp taisyklė. Apie išimtis čia nekalbėsime. Pavyzdžiui, kuomet žmogus apserga apendicitu ar bile bakterijomis pagaminta liga, tuomet leukocitų skaičius net ketletą sykių pasidaukina. Juo smarkiau apsirėikia panašus susirgimas tuo didesnis skaičius leukocitų išsirituliuoja. Pasidaukinimas leukocitų yra vadinamas leukocitosis, sumažėjimas — leukopenia. Tuos terminus čia minime, nes turėsime juos vartoti kalbant apie įvairias ligas abelnai, o apie kraujo ligas ypatinai.

Leukocitai yra savistovės cėlės. Jos tuoj gali pačios per save daugintis ir gyventi. Tai yra mūsų kuno geriausi sargai nuo ligų. Leukocitai nuolatos naikina bakterijas, pagamina kune kraujo atsparumą. Jų forma ir dydis yra skirtingi. Mažyčiai ir rundini leukocitai yra vadinami lymfocitai. Taigpi yra kelios kitokios leukocitų rūšys. Tas čia nebus minėta.

Kraujuje taigpi randame mažyčių kunelių vadinamų platelitais. Tie kuneliai ypatinai veikia kraujo koaguliacijos procese. Sumažėjus platelitams, sumažėja ir koaguliacijos pajėga ir priešingai. Visai platelitams pranykus, kraujas negali sukretėti. Prasideda įvairūs ir mirtini kraujo nubėgimai. Apie tai pakalbėsime vėliau.

Kraujas yra svarbus kuno skystis. Jo cheminė sudėtis yra komplikauta, o fizinės ypatybės įvairios. Kraujas abelnai susideda iš skys-tosios jo dalies, vadinamos plazma ir įvairių kraujo rutulėlių, kurie plaukioja toj plazmoje.

Lietuvos Užsienio Politika

Lietuvos Igaliotas Ministris Londone, p. B. K. Balutis, kuris kongreso metu viešėjo Kaune, pasiūlė užsienio lietuvių laikraštiniams pasimatymą su užsienių reikalų ministriu p. Lozoraičiu, tikslu arčiau susipažinti su Lietuvos užsienio politika, ypatinai su Klaipėdos klausimu, kuris taip aktyvus yra tarptautinėje politikoje. Laikraštiniams pritarus tokiam p. Balučio sumanymui, jis sutvarkė ir patį pasimatymą, nors laikas buvo apribotas kaip pono ministerio Lozoraičio, taip ir laikraštiniukų.

Užsienio lietuvių laikraštiniukai nuvykom į užsienio ministerijos rumus rugpjūčio 17 dienos 9:30 val. ryte. Ministeris p. Lozoraitis maloniai mus priėmė ir pašventė pusvalandį laiko paaiškindamas mums išesimam Klaipėdos krašto reikalui einančius ginčus su Vokietija ir atsakydamas į pastatytus jam laikraštinių klausimus.

Pirmiausiai p. Lozoraitis papbrėždamas pažymėjo, kad Lietuvos vyriausybė jokių atvejų nėra sulaužusi Klaipėdos krašto autonomijos statuto, kurio visais žvilgsniais griežčiausiai laikomasi. Vokietijos keltamas trukšmas prieš Lietuvą neva statuto nesilaikymo reikalai, yra visiškai nepamatuotas.

Toliaus p. ministeris paaiškino, kad naujai pertaisytas Seimo rinkimų įstatymas, kuriuo einant bus renkamas ir Klaipėdos krašto seimelis, pilnai atitinka ir nei viena raiđe neprieštarauja autonomijos statutu. Galutinai nustatyta seimelio rinkimus vykinti rugsejo 29 d., 1935 m.

Ar manote p. ministeri, kad Vokietijos hitlerininkai bus patenkinti pakeistu įstatymu seimelio rinkimams ir ne-

kels prieš tai trukšmo? — paklausė šių žodžių rašytojas.

— Netenka abejoti delto. Vokiečiai nepraleido nei vieno Lietuvos vyriausybės žygio Klaipėdos krašte, nors, kaip minėjau, visi vyriausybės žygiai

Klaipėdos krašto valdyme pilniausiai atitinka autonomijos statuto dėsnius. Butų tiesiog nuostabu, jei vokiečiai netrukšotuot del paskelbto pertaisyto Seimo rinkimų įstatymo. Mat įstatymas numato, kad valstybės saugumui ir galiojantiems įstatymams nusidėję piliečiai neturi teisės balsuoti seimelio rinkimuose. Šita įstatymo pakaita, be abejonės, labiausiai vokiečiams nepatiks. Bet tai yra racionalus, teisingas ir visam kulturingam pasauli naudojamas principas, kad valstybės saugumui ir įstatymams nusidėję piliečiai netenka balsavimo teisių tam tikram laikui — paaiškino p. ministeris ir spaudos atstovai pilnai su tokiu paaiškinimu sutiko.

— Kokie seimelio rinkimų daviniai numatomi? — Neįmanoma tas dabar pasakyti. Galu pridurti tik tiek, kad vokiečių partijos blokuoja si ir striopiai ruošiasi rinkimams. Vyriausybė laikosi ir laikysis griežčiausio neutralumo seimelio rinkimų kampanijoj ir dabo tik tai, kad rinkimai būtų pravesti teisėtai einant rinkimų įstatymu.

— Sprendžiant iš Klaipėdos krašto autonomijos statutą pasirašusiųjų valstybių protesto notą Lietuvai Klaipėdos krašto valdymo reikalui, neabejotinai aišku, kad Anglija tuose žygiuose prieš Lietuvą vadovauja. Kokie tad yra Lietuvos santikiai su Anglija kitais visais reikalais? — Vėl klausiu p. Ministerį.

— Kuopukiausi ir Anglija

Kultura Pažangoj

Iš pasaulio begalinio,
Sulig žvilgsnio dabartinio.
Iš minios visų žmonių
Kiek tai grožės davinijų!

Sklysta progresas džiaugsmingas,
Mums ir gentartėms naudingas;
Prietari pranykt pradėjo,
Kultura kasdien gražėja.

Idėjas mums laisvė neša,
Kurinius dabartis rašo!...
Vis gamina viską naują —
To pažanga reikalauja.

Stebuklingos mūsų dienos:
Graibetom ne, padangų sienas!...
Galim kaip arai skraidyti,
Žvaigždės, debesius braidyti!

Civilizuotoji gadynė
Idomius kelius pramynė. —
Visas paslaptis atvėrė,
Žemėj dangų jau sutvėrė!...
A. J. JOKUBAITIS.

Bendros Pastabos Apie Pirmą Pasaulio Lietuvių Kongresą

Pirmas Pasaulio Lietuvių Kongresas praėjo gana įdomioje aplinkybėje. Vykstantieji į kongresą užsienio lietuviai tikėjosi daug pasiekti savo naudai. Lietuvos visuomenė, ypatingai dabartinei santvarkai opoziciniai rateliai, tikėjosi iš kongreso aiškaus pasisakymo demokratinės santvarkos grąžinimo reikalu. Iš antros pusės, dabartinės santvarkos šalininkai bijojo, kad kongresas neatartų aiškaus žodžio vidujinės santvarkos klausimu.

Kongreso šaukėjai todėl pateko tarpe kujo ir priekalo, anot tos lietuvių patarlės. Suvažinę užsienio lietuviai, kongreso dalyviai neturėjo progos savo tarpe pasitarti. Visu kongreso laiką ejo vaisės, įvairius programai, sporto rungtynės, muzėjuose parodos, kariuomenės stovyklų lankymas ir jos pratimų rodymas. Vadinasi, kongreso proga buvo nemėgiamas sąjūdis Kaune.

Kongreso atidarymo proga pasakyti visuomenės spaudos ir organizacijų atstovų sveikinimai, kuriuose drąsiai pasireikšta už demokratine santvarką krašte, valdžios sferų rateliams labai nepatiko. Užsienio lietuviams, ypatingai Amerikos lietuviams, kurie pripratę naudotis plačiausiomis žodžio, spaudos ir susirinkimų laisvėmis, tie visi sveikinimai buvo tokie nekalti, kaip niekam nepavojingi, kad tiesiog reikia stebėtis dėlko reikėjo kai kam taip labai nervintis dėl tų pareiškimų.

Labiausiai nevykusiu pasveikinimu pasikaitas buvusio Lietuvos prezidento, A. Stulginskio, sveikinimas, kuris kongresą sveikino paskutinio Lietuvos Seimo prezidento vardu, kaip Seimo pirmininkas. Kadangi Lietuvos konstitucijos nurodymai ir atitinkama įstatymų patvirtimų Lietuvos Seimo prezidento kadencija galioja iki nesuserenka kitas teisėtai išrinktas Seimas, todėl paskutinio Seimo prezidentas teisėtai galioja iki kitam Seimui ir šio prezidento vardu sveikinimo konkrečiai, pareiškė P. Stulginskis. Todėl jo pasveikinimas tam tikrose rateliuose pripažintas no good.

„Mūsų vyriausybės atstovus ir valstybės vyrus girdime kalbant apie tautos vienybę ir raginant tautą laikyti vieningo fronto valstybės reikalais“, pareiškė Lietuvos Jaunimo Sąjungos pirmininkas p. Paleckis. „Tačiau mes žinome dvejopą vienybę. Yra baškoje sugrąžinti silkių vienybė ir taipgi yra žmogaus sielą žavėjanti muzikos instrumentų sudaroma simfonijos vienybė. Tautos pirmynžangai ir valstybės stiprybei naudingesnė simfoninė vienybė“.

Labai vykęs palyginimas. Visos tautos sutartinu laisvu noru sudaroma harmoninga vienybė reiskia laisvą tautą, o baškoje sugrąžinti silkių vienybė reiskia pavergtą tautą. Pirmoji vienybė užtikrina tautai nevaržomą pirmynžangą į gerbuvį, į šviesesnę ateitį, o antroji vienybė verčia tautą merdėti. Vienok ir p. Paleckio sveikinimas tam tikriems rateliams nepatiko.

Paties kongreso eiga, Amerikos lietuvių akimis žiūrint, buvo gana keista. Visumos posėdžiuose beveik jokių diskusijų Vytauto Didžiojo Universi-

teto rumuose. Vytauto Didžiojo Muzėjus savo architektūra ir kolekcijomis, ypatingai kariuomenės skyrius, yra tiesiog žavėtinai kurinys. Gaila tik, kad šis Kauno papuošalas neiškeltas į kurį nors gražųjį Kauno kalną, kad kiekvienas atvykęs į Kauną galėtų pirmiausiai jį pamatyti.

Kongreso proga daugelis užsienio lietuvių inteligentų bei visuomenės veikėjų turėjo progos atsilankyti Lietuvon ir susipažinti su jos kultūrine bei ekonomine pažanga, turėjo progos pamatyti ir gerokai pažengusių pirmyn Lietuvos kaimo gyvenimą, palyginus jį su prieš karinę padėtimi. Gal daugeliui mūsų, kongreso dalyvių, nebuvo progos aplankyti Lietuvą ir su jos gyvenimu bent paviršum susipažinti, jei ne šis kongresas. Taigi jau vien šiuo žvilgsniu kongresas turi teigiamus plusus.

Kongresas parodė ir Amerikos lietuvių komunistų atstovų demokratybės laisvųjų gyvėnėjų. Jie griežčiausiai reikalavo demokratinės santvarkos Lietuvos valstybėje ir visų piliečių laisvųjų, išplaukiančių iš demokratinės santvarkos. Tai išgirdus amerikiečiams kongreso dalyviams buvo labai nuostabu, kad Rusijos geležinės diktatūros šalininkai, atvykę Lietuvon, tokiais griežtais demokratijos užtarėjais virto. Todėl amerikiečiai kongreso dalyviai paabejojo komunistų atstovų nuosirdumu jų reikalavimuose. Kuomet žmogus vienoje valstybėje garbina geležinę diktatūrą ir visokius piliečių laisvės suvaržymus, tai jis negali būti nuosirdus demokratinės santvarkos ir visokių laisvųjų gyvėnėjų kitoj valstybėje. Rimti žmonės su veidmainyste nieko bendra nenorėjo turėti.

Vienas nemalonus Amerikos lietuviams dalykas buvo, tai lakuno Vaitkaus neatkėlimas į Lietuvą. Prie kiekvienos progos net eiliniai Lietuvos piliečiai sarkastiškai amerikiečiams prikašiojo jų suvilimą. Pats skridimas pastojės tiesiog gatvine pašaipia. Šių žodžių rašytojai teko girdėti prie Metro polio stovinių taksiforų sekamas pasikalbėjimas:

— Klausyk Juozai, kuomet atiduosi man tuos tris litus, kuriuos vakar tau pasiskolinau vienam ponui gražai atiduoti?

— Kaip Vaitkus atskris, tuomet atiduosi — atsakė užklaustasis ir visi pasikalbėjimą girdėjusieji šoferiai pasileido juokais.

Aplamai Lietuvoje „Lituanica II“ skridimo neįvykinimas skaitoma visos tautos gėda prieš visą pasaulį. Juk jau buvo susitarta su kitų valstybių radio stotimis teikti žinioms apie skrendantį lakuną, Maskvos ir Varšavos radio stotys plačiai pranešė, kad Amerikos lietuvių drašulis lakunas Vaitkus su „Lituanica II“ rengiasi neužlgo atskristi į Kauną. Tuo tarpu mūsų drašulis vis laukia „tinkamo oro“ skridimui.

Amerikos lietuvių sportininkai, kongreso proga atvykę Lietuvon, beveik jokių laimėjimų nepasiekė. Įvairiose rungtynėse Lietuvos sportininkai musikius visu frontu nugalėjo. Gal ir gerai, kad Lietuvos sportininkai laimėtojai išėjo, nes jei musikiškai amatoriai būtų Lietuvos sportininkus nugalėję, tai būtų negarbė Lietuvai.

Amerikos lietuvių menininkų garbė išgelbėjo poną Drangeliu, kuri puikiai pasirodė operoje „Aida“, gražiai

atliko labai naudingą Lietuvai ir užsienio lietuviams patarnavimą, sušaukdamas šį kongresą. Arčiau vieni kitus pažinom, plačiau įvairiais bendrais klausimais pasikalbėjome, pasitarėm ir ateityje vieni kitus galėsime lengviau suparsti.

DULR vadai ir tarnautojai pasirodė tikrai nuosirdžiais užsienio lietuviams draugais ir stengėsi visame jiems padėti, patarnauti. Pats DULR pirmininkas, adv. R. Skipitis, nors ir labai buvo užimtas kongreso reikalais, bet visuomet stengėsi būti su savo svečiais, kongreso dalyviais, kuriuos į Lietuvą pakvietė užsieny besilankydamos. O DULR reikalų vedėjas p. Vilkaitis tiesiog iš kailio nėrėsi, anot to posakio, kad tik kiekvieną užsienio lietuvių prašymą ir reikalavimą patenkino.

Kongreso proga Lietuvą apilankę užsienio lietuviai išsivežė iš senosios tėvynės tik maloniausius įspūdžius. Ilgai neužmiršime Pirmo Pasaulio Lietuvių Kongreso, kuris pasitarnavo po įvairius kontinentus išmėtytų lietuvių tautos vienetų suartinimui. S. E. Vitaitis.

Viskas Senai Buvo Išrasta

Sakoma, kad XX amžius yra technikos, mokslų, išradimų amžius. Ir iš tiesų, dar tik vos trečdalis to amžiaus tepraėjo, o jau jis gali didžiulius beveik prieš visus kitus amžius: niekuomet, nė viename amžiuje nebuvo padaryta tiek nuostabių, stačiai didingų išradimų, kiek mūsų gyvenamajame XX amžiuje. O ką dar žada antrąjį dešimtmetį to amžiaus, šandien bent apytikriai ir išpranašauti būtų sunku. Bent kiek didesnių ir žymesnių išradimų dar turi XIX šimtmetis. Ir juo toliau eisime praeitin, tuo išradimų atžvilgiu šimtmečiai atrodys mums skurdesni. Todėl daugelis ir yra susidarę nuomonė, kad viskas, kuo mes šiandien stebimės, ką mes matome nuostabaus technikoje, moksluose, medicinoje ir tt ir tt., vis tai yra mūsų laikų padarai, vis tai mūsų laikų žmonių išradimai. Sakoma, kad jei kas prisikeltų miręs prieš kokią porą šimtų metų (nereikia, pagaliau, nė poros šimtų, užtektų 100 ar net 50 m.), tas pasaulio nebegalėtų pažinti: tiek jis daug nuostabių dalykų pamatytų, ko jo laikais nebuvo ir ne tik nebuvo, bet daugelis apie tai ir nesvajoję, ir supratimo neturėjo.

Taigi, atrodo, kad visi didieji mokslų, technikos ir kt. išradimai padaryti per paskutinius porą šimtų metų, o daugiausia tai mūsų šimtmetį. Bet išties ne viskas yra taip. Pasirodo, kad mūsų amžius gali pasigirti tik įvairių išradimų, išrasta jau glios senovės laikais, patobulinimu, geresniu pritaikymu praktikiams reikams.

Štai didelis XX a. stebuklas — orlaivis. O tuo tarpu orlaivis jau buvo žinomas prieš septynetą amžių. Vienas mokslininkas, Bekonas (Bacon), prieš 7 šimtmečius buvo sukonstruavęs orlaivio modelį, kuris yra gana panašus į mūsų laikų orlaivius. Tik tai visa nelaimė, kad šitame mokslininko išradime nebuvo lemta pasirodyti gyvenime. Šiek tiek vėliau orlaivio modelį buvi padirbęs ir garsus italų dailininkas Leonardo da Vinci.

Kas šiandien nežino automobilio? O tuo tarpu jis visai nėra mūsų laikų išradimas. Yra žinoma, kad jau II amžiu po

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS

DOROS IR KANTRYBĖS REIKALINGUMAS.

Kiek aš gaunu laišku su įvairiais klausimais, tai ir atsakymų nesuspėju rašyti. Daugiausiai rašo moterys su visokiais pasiguodimais savo vyrais. Jei galėčiau, tai vienu plunksnos pabraukimu pagydyčiau visas sužeistas širdis, bet kadangi paliestai nelaimės žmogaus sielai reikalingas sistematingas ir nuoseklus gydymas, tai man, nesant gydytoju, tai neįmanoma.

Pasiskaičius tų skundų ir padarius analizą, manau, kad daugelis moterų bereikalingai įpuola į ligą, bereikalingai svavoja apie savo vyro nekaltybę. O iš kitos pusės, bereikalingai pasiduoda kalbų įtekmei ir vargina pačios save, manydamos, kad jų vyrai jei nepareina namo vėlai, kad jie randasi glėby kitos kokios moteriškos.

Tai sena ir nusidėvėjusi moteries metoda kelti skandalus vyrui delto, kad ji mano, jog jos vyras pilnas nedorybių. Dar blogiau, tai klausyti blogos valios žmonių liežuvių. Kam laikytis įsikurtus vyrui į skverną, bartis, koliotis ir daryti nesmagumus nesikalbant per dienų dienas ir savaites? Kodel nepanaudoti naujas metodus? Kodel neprisiminti pirm apšvedimo laiko, kuomet tavo vyras be tavęs negalėjo nei valandėlės nurimti? Ar jau pamiršai tas metodus, kurias naudodavai praktikuodavai link savo vyro pirm apšvedimo? Juk tu buvai jam gražiausia ir geriausia už visas moteris visame pasaulyje. Jei nebutum buvus, tai jis tavęs nebūtų vedęs. Jei jis nebūtų buvęs tau gražus, ištikimas ir geras — tu niekuomet nebutum už jo ištėkęs. Aš žinau, kad senberniu bučiau miręs, jei negražuolė mane būtų sužavėjusi.

Jei jį laikysite savo vyrą po puodu pavožsčius — kaip jį galėsite žinoti savo vyro vertę? Daugelis moterų nežino, ar jos vyras turi tvirtus ar silpnus nervus ir pasirizmus gyvenime. Nežino, ką jis galėtų gyvenime atsiekti paleistas į liuosybę.

Daugelis moterų mano, kad ji myli savo vyrą, sekioja paskui jį ir skaito jo kiekvieną žingsnį, o tuo tarpu kaip tik yra atvirkščiai: ji nepagalvoja, kad ji yra didžiausia saumylė, kokią pasaulis tik gali sutikti. Ji ne vyrą, bet save myli ir tuo saumylystės jausmu susikuria sau pragarą ant žemės: svyla jame ir šaukia, kad kiti kalti, kad kitos moterys biauorios, saumylės ir viliojančios svetimus vyrus.

Vyro gyvenimas moteries nelaisvėje, nėra jokia garantija, kad jis prisilaiko augščiausios moralybės. O kuomet taip yra, tai kodel nepalikti vyrą laisvu ir leisti jam pačiam apsiginti nuo tų tariamų blogų moterų? Sekdamas savo vyrus, bardamos juos, valdydamos nesuseksti, nesuvaldysite. Jūs privalote tarti kitą sistemą. Privalote būti geresnės už tas tariamas blogas moteris. Tuomet ir jūsų vyrai bus jums ištikimi: nereikės sekti paskui juos įtariamas moteris kaltinti.

Kiek vyriškų talentų sulaukta nuo išsivystymo del moterų saumylystės! Kiek progų praleista išeiti į platesnį pasaulį, nusilenkiant moteries egoizmui! Vyras, norėdamas turėti ramumą namuose, atsisako nuo pažangos. Bet ir tuomet moteries saumylystės nepatenkinęs, pradeda rodyti savo silpnumus: pradeda ieškoti susiraminimo degtinėje... Jei atsiranda viena iš tukstančio, kuri gelbsti savo vyrui kopti į augstį, tai tas vyras neįmano kaip ją kelti į padanges, nors vyras labai retai gauna kreditą iš moters, nes moters del savo saumylystės negali įmatyti vyro pastangų. Ji mano ir net drąsiai pasisako, kad vyras privalo visą galimą padaryti.

Žinau, kad daugeliui moterų šis kritikos šmotelis nepatiks. Bet atleiskite man už tai. Aš metu žvilgsnį į jaunų moterų gyvenimą ir į tų, kurios dar neįstėkėjusios, kad jos įženklusios į šeimyninio gyvenimo vieškelį, bandytų vengti tų klaidų, kurias šimtai tukstančių moterų yra padariusios, be valdydamos savo vyrus. Kad tos, kurios mano greitu laiku ištėkėti — nepakeistų savo dabartinio nusistatymo po ištėkėjimui; kad stengtųsi palaikyti tą romantiskumą savo šeimos ribose; kad neleistų šaltiems vėjams išlaikyti tą besikurinančią meilės ugnvietę.

Tos, kurios man rašote pasiskundimus savo nelaimėmis, aš noriu būti su jumis teisingas; noriu pareikšti savo privaičią nuomonę. Jei kam ta mano nuomonė bent truputėlį įdomi. Aš nemanau, kad jums yra taip jau bloga, kaip jūs nuoduodate. O jei ir yra nemalonus, tai paieškokite kaltės aplinkui save. Aš linkęs tikėti, kad tos nelaimingiausios moterys, kurios išverkė savo akis, kurių širdys kartumu sugeltos, kurių rankos dreba nuo sugadytų nervų, kurių akys įdubusios, galvos svaigsta. Jos man nėrašio pasiguodimų. Jos išmoko sau vienos nuo pasaulio užsidariusios kentėti. Jų sielos dejavimų niekas nebegirdi. Šitos rūšies moterys užsielpo mano užuojautą.

Kristaus gimimo Romos imperatorius Komodus (Commodus) turėjo padirbtą primityvų vežimą, kuris važiuo be arklų žmogaus (sėdinčio tame vežime) rankų jėga varomas. Tuo tarpu egiptiečiai net turėjo vežimą, kuriam ir garo jėga jau buvusi pritaikyta.

Štai apsauga nuo perkunijos — perkunsargis. Senesnieji žmonės ir dabar dar nelabai nori tikėti tuo prietaisu. Perkunsargis yra išrastas Benjamino Franklino pabaigoj XVIII a. Bet iš tiesių jau egiptiečiai prieš 2½ tukst. metų turėjo perkunsargius, padarytus iš aukso.

Štai paimkime medicinos mokslus, Grekų egiptiečių ir

kt. sen. tautų gydytojai gydė įvairias ligas neblogiau, negu mūsų laikų gydytojai. Įvairūs narkotikai vėl buvo atrasti pramžių, tuo tarpu kai juos jau gerai žinojo ir jais naudojosi egiptiečiai Kristaus laikais (prieš 2000 metų). Grekų ir Romos gy-jai tiksliai žinojo žmogaus kuno sudėtį, kraujo apytaką, įvairių liaukų veikimą ir tt. ir tt.

Žemės sukimasis žinojo kai kurie egiptiečiai ir grekų mokslininkai (Aristarchas ir kt.). Žvaigždes jau buvo suskaičiavę fenikiečiai. Bendrai, didesnę dabartinių atradimų ir išradimų jau buvo žinoma ir senovės laikais. Taigi, viskas buvo jau senai išrasta. Cmk.

VIETINĖS ŽINIOS

IS S. E. VITAICIO SUTIK-
TUVIŲ BANKIETO.

Kaip jau žinome, SLA. atstovas į Pasaulio Lietuvių Kongresą Kaune, „Tėvynės“ Redaktorius, p. S. E. Vitaitis, iš Lietuvos sugrįžęs rugsėjo 9 dieną. Jam sugrįžus, dauguma vietinės inteligentijos pageidavo išgirsti pranešimą apie Lietuvos gyvenimą ir minimo kongreso nuveiktus darbus. Tuo tai tikslu rugsėjo 12 d., p. Povilansko svetainėje, Brooklyne, surengtas p. Vitaicio sutiktuvių bankietas. Nors bankietas rengtas ant greitųjų, bet jį galima skaityti pavykusių, nes atsilankė apie 50 rinktinės publikos — p. Vitaicio draugų ir vietinių darbuotojų. Bankieto surengimu rūpinosi SLA. štabo darbuotojai pp. K. J. Paulauskas ir M. L. Vasil.

Baigiant užkandžiai, rengimo komisijos narys, p. Paulauskas paaikšino parengimo tikslą ir vakaro vedėju-toastmasteriu perstatė SLA. Sekretorių, Dr. M. J. Viniką, kuris pirmiausia perskaitė pasveikinimus, o vėliau perstatė keletą svečių pasakyti trumpas pasveikinimo prakalbėles. Pasveikinimus telegramomis prisuntė šie: SLA. Prez. F. J. Bagočius, SLA. Iždo Globėjas S. Moskus, SLA. Skundų ir Apeiliacijos Komisijos pirm. adv. Kalinauskas, SLA. Apšvietos Komisijos sekr. Rev. B. F. Kubilius, SLA. 43 kp. darbuotojas p. J. Lekys — visi iš Bostono. Kita telegrama buvo prisiųsta nuo kompozitoriaus J. Žilevičiaus su žmona iš Elizabeth, N. J. Laiškais pasveikinimus prisuntė SLA. Prez. F. J. Bagočius ir buvęs SLA. Prez. S. Gegužis su žmona.

Atatinkamas pasveikinimo prakalbėles pasakė: V. Daukšys, J. Ambraziejus, adv. K. Vokietaitis, V. F. Jankauskas, „Vienybės“ redaktorius J. Tysliava, Moterų Vienybės pirm. p. K. Garšvienė, p. M. L. Vasil ir Lietuvos vice konsulas New Yorke adv. P. Daužvardis.

Po to perstatyta pakalbėti — pranešimą padaryti garbės svečias p. S. E. Vitaitis, kuris gana ilgokoje prakalboje apipasaikojo visa, ką Lietuvoje matė, girdėjo ir ką Pasaulio Lietuvių Kongresas nuveikė-nutarė. Nors p. Vitaitis Lietuvoje buvo visai trumpą laiką, bet reiklia pasakyti, parsivežė apstų plaukštą žinių iš Lietuvos gyvenimo. Bendrai paėmus, Lietuva į jį padarė labai gerą įspūdį. Kongreso atstovai sutikti gražiai, svetingai ir įspūdingai. Pats kongresas ejo ne tokia tvarka, kaip kad mūsų Seimai laikoma. Ten posėdžiams susirinkdavo tik valandai-keitai, visi darbai atlikti pavesta rezoliucijų komisijoms, o kongreso atstovai vežiota po įdomesnes Lietuvos vietas ir visa tai, be jokio atlyginimo, aprašyta. Pats kongresas padarė keletą minėtinos vertės tarimų, kurių svarbiausias, tai įsteigimas Pasaulio Lietuvių Sąjungos. Kaunas išrodė gražiai ir yra kultūringas miestas. Žmonės gyvena neblogai. Tokių dalykų, kaip stovėjimas „duonos linijoje“ Lietuvoje nesimato. Kiek sunkiau tai kaime. Bet ir ten apie badavimą negali būti kalbos. Kaimietis turi visko; stokuoja tik litų, nes jų pagaminami produktai pigūs, o perkamosios reikmenys brangios. Lietuvos kaimietis jau susipratęs: su juo galima platokai diskutuoti visokiuose gyvenimo

klausimuose: jie nusimano ir apie tai, kas dedasi ir augstosiose Lietuvos gyvenimo sferose. Žino ir apie kai kurias aferas. Esą ir pastarasis Lietuvos kaimiečių nerimas nėra kokios svetimos valstybės instigacija, kaip Lietuvoje skelbiama. Pats Lietuvos kaimietis jaučiasi skriaudžiamas, todėl ir sukilo.

Po prakalbos, duoda keletas paklausimų, į kuriuos taipgi gražiai ir nuosaikiai p. Vitaitis atsakė.

Bendrai, visas pranešimas išrodė daromas to žmogaus, kuris į Lietuvos gyvenimą žiūrėjo šviesiomis akimis, o ne kokiais politiniais sumetimais. Jo pranešimas į visus klausytojus darė malonaus ir patenkinančio įspūdžio. Teko nugirsti vieną kitą išsitarimą, kad dar pirmą tokį vaizdą, tokį nuosėklų ir tokių bešališką pranešimą apie Lietuvos gyvenimą girdėjo.

Bendrai imant, parengimas nusisekė. Kreditas už tai priklauso bankieto rengėjams ir garbės svečiui, p. Vitaiciui, kuris taip gražiai, taip širdingai mums apie Lietuvą pasakojo.

Buvęs B.

VILNIAUS GEDULO DIENOS
MINEJIMAS.

Artinasi Spalių Devintoji, Vilniaus Gedulo Diena. Ji mums primena mūsų tautai padarytą didžiausią skriaudą ir skausmą. Spalių 9, 1920 metais lenkai pasalinę, išdavikišku būdu, po pasirašymo Suvalkuose sutarties, spalių 7, 1920 metais, kada Lietuvos karžygiai jau grįžo namo, — sulaužė tą sutartį ir pagrobė mūsų sostinę Vilnių.

Visa lietuvių tauta tą liudėsio dieną kasmet pamini ir stiprina savo pasirijimą iš lenkų atsiimti Vilnių ir išlaisvinti savo brolius, kurie yra kankinami lenkų vergijoje.

Šiais metais Vilniaus gedulo paminėjimas Brooklyne įvyks sekmadienį, spalių 13 d., Klasčiaus salėje, Maspeth. Prasidės 3 val. popietį. Paminėjimą rengia bendras visuomenės komitetas. Bus įspūdinga programa: kalbos, dainos, kariška ceremonija. Bus priimta rezoliucijos prieš lenkus.

Svarbu, kad visi lietuviai prisidėtų prie to Vilniaus gedulo minėjimo. Delto skaitome už pareigą ir garbę kviesti visus patriotingus lietuvius tame paminėjime dalyvauti. Dalyvaukime, gerbiame, kiekvienas lietuvis. Sueikime tą dieną kas tik gyvas ir vieningai pareikškime protestą prieš tokią lenkų piktadarybę.

J. Steponaitis, kom. pirm., D. Klinga, kom. sekr.

RENGIA SCENAI
DIKTATORIŲ.

SLA. mario p. V. Matusevičiaus Lietuvių Radio Valanda rengia labai įdomų vakarą sekmadienį, spalių 20 d., Arcadia Ball Room salėje, Brooklyne. Šio rengiamo vakaro įdomybė yra tame, kad p. Pijus Bukšnaitis išvertė lietuvių kalbon labai gražiai ir juokingai operetę vardu „Diktatorius“, kuri bus pastatyta scenoje šiame vakare. Operetės vaidinime dalyvauja vadovaujamosios rolės: Zosė Vitaitienė, Aldona Vasiliauskaitė, Vitalis Bukšnaitis ir Kazys B. Kriaučiūnas. Geras vaidinimas užtikrintas ir todėl Brooklyno ir apylinkės lietuviams laikas ruoštis atsilankyti į tą vaidinimą. Rengiuosi But.

LIETUVOS DAINOS DIDŽIŲ
LIS KONCERTAS.

Violeta Tamkiūtė

P-lė Violeta Tamkiūtė yra vedėja Lietuvos Dainos choro, kuris rengiasi savo didžiuliam koncertui. Koncertas bus rugsėjo 29 d., Labor Lyceum svetainėje. Lietuvos Dainos chorą galima girdėti per radio stotį WLWL kiekvieną penktadienio vakarą, 7 val. vakare. Rep.

GRĮŽO IŠ LIETUVOS.

Pereitos savaitės pradžioje, taip pat grįžo iš Lietuvos laivu „Europa“ ir „Vienybės“ atstovas Pirmame Pasaulio Lietuvių Kongrese p. A. S. Trečiokas iš Newark, N. J. Šios savaitės pradžioje grįžo iš Lietuvos „Draugo“ redaktorius p. L. Šimutis ir kiti kongreso dalyviai.

Kartu su „Tėvynės“ redaktorium p. Vitaiciu, Svedų Amerikos Linijos motorlaiviu „Kungs holm“, rugsėjo 9 d. sugrįžo „Studentų žodžio“ redaktorius, p. J. P. Pilipauskas iš Thompson, Conn., žinomo Long Island lietuvių veikėjo ir biznierių p. A. Lapės žmona, ponė A. Lapienė su dukrele, adv. B. Sykes-Sinkevičius su žmona iš Norwood, Mass., ir kiti sekami lietuviai: S. Atkočiūnas, Detroit, Mich.; E. Gečas, Scranton, Pa.; L. Gečas, Scranton, Pa.; G. Kaplanaitė, Chicago, Ill.; L. Kaplanienė, Chicago, Ill.; J. Klimavičius, Brooklyn, N. Y.; M. Jurkunas, Newark, N. J.; A. Mazukelis, Brooklyn, N. Y.; O. Mankienė, Chicago, Ill.; J. Norbutas, Waterbury, Conn.; O. Šveždienė, Brooklyn, N. Y.; J. Zamulevičius, su motina, Pittsburgh, Pa.; J. Zurlis, Buffalo, N. Y.

Visi patenkinti kelione. Jura buvo rami tik kada perplaukė per tą vietą kur buvo praėita vėtro, kuri siekė Floridą gerokai jura buvo įsupta. Tą vietą perplaukė laivas po 24 valandų jau po tos vėtro ir jura vis dar buvo įnirusi, bet neilgai.

Reporteris.

GRAŽUS MUZIKANTŲ
PIKNIKAS.

Pereitą sekmadienį, Klasčiaus salėje ir parke, Maspeth, buvo surengtas Brooklyno lietuvių muzikantų piknikas, kuris labai gražiai pavyko visais žvilgsniais. Publikos atsilankė gana skaitlingai ir visi turėjo progos smagiai laiką praleisti ir pasisotinti.

Visą popietį parke specialiai pastatytoje platformoje grojo benas įvairius muzikos kurinius, gabiam vedėjui p. Beroniui diriguojant. Šio koncerto proga muzikantų rėmėjais pasirodė sekami piliečiai: Aleksejus, Pečinskas, Tuba, Tautkus, Kulokas, Kapickas, Vaicekauskas, Rukštelis, Masiulis ir radio valandos vedėjas V. Matusevičius. Kuomet sutemo, tai ir parke grojęs benas suėjo salėn ir prasidėjo didelio beno grojimai šokiai. Grojo taip smagiai, kad net mūsų rimtieji su žilomis galvomis veikėjai

negalėjo susilaikyti nešokę. Žiūriui net lietuvių senovės tyrinėjimas p. V. Jankauskas su kibęs su ponė Vitaitiene, kad sukasi polkute, tai net gražu žiūrėti.

O muzikantų pirmininkas ir šio rengimo šeimininkas, p. Antanas Krapovickas, tik sukinėjasi po visus kampus, tik sveikina svečius ir džiaugiasi gera muzika ir gražiu parengimu. Begipu muzikantams tokius gražius parengimus suruošti, kuomet jie turi tokį energingą ir draugišką veikėją, kaip p. Krapovickas.

Jūsų Report.

NELIETUVISKAS KUNIG-
LIO ELGESIS.

Praeitą mokslo sezoną, C. Brooklyne Lietuvių Radio Valanda palaikė lietuvių kalbos mokyklėlę, kurią lankė apie 50 berniukų ir mergaičių ir kurioje mokytojavo P. Bajoras. Jau pernai jūsų reporteriui teko nugirsti, kad prieš tą mokyklėlę labai trukmavo vietinis Rymo Katalikų lietuviškos parapijos klebonas, kuris dėjo visas pastangas, kad lietuvių vaikai tos mokyklos nelankytų. Neatsižvelgiant į jo prakitavimą — mokyklėlę išilankė iki sezono pabaigai su minimu skaitliumi mokinių. Baigiant mokslo sezoną surengtoje pramogoje kaip Lietuvių Radio Valandos vedėjas, taip ir lietuvių kalbos mokytojas pasižadėjo ir sekanči sezoną lietuvių kalbos mokyklėlę C. Brooklyne palaikyti.

Stai ir tas sezonas jau čia. Nors lietuvių kalbos mokyklėlė dar nepradėjo veikti, bet vietinis klebonas, kiek teko nugirsti jūsų korespondentui, jau prisiskaidina mažamečius kudikius, kad jie tos „bedievių“ mokyklos nelankytų. Jei tai yra tiesa, kad minimas klebonas taip elgiasi, tai aš nieko daugiau negalėčiau pasakyti, kaip tik, kad tas dutis ganytojas eina prieš lietuvių, nes, kiek man žinoma, ta je „bedieviškoje mokykloje“ mokoma tik lietuvių kalbos ir niekam (net podraug ir tam pačiam klebonui) jokios skriaudos nedaroma.

Prasidėjus pamokoms, teks pastebėti, kaip tėvai ir motinos, kurie nori, kad jų vaikai lietuviškai mokėtų, į šį klebono elgesį atsineš. Aš tikiu, kad kaip pernai jo prieštaraivim neklausė, taip ir šiomet neklausys — visi savo sumelius ir dukreles į tą mokyklą leis.

Reporteris.

S. L. A. KALENDORIUS

KUOPŲ BEI APSKIRIŲ
PARENGIMAI

CHELSEA, MASS. — SLA. 53 kuopa rengia metinį išvažiavimą nedėlio, rugsėjo 29 d., gražiame Paul Lebel Grove, 390 Andover St., Danvers, Mass. Yra gera salė, kurioje jaunimas ir suaugę galės gerai pasilinksinti. Visokių valgių ir gėrimų bus užtektinai. Taipgi bus įvairūs programos. Gros gerai muzikantai. Busai išėis nuo Chelsea Square 11 val. ryte. Važiuojantiems bus į pikniką ir atgal 50c. ypatai.

PORT CHESTER, N. Y. — SLA. 367 kuopa rengia linksmų balių spalių 5 d., 1935 m., Polonia Hall, 229 Willett Ave., Port Chester, N. Y., 7:30 val. vakare. Įžanga 35c. ypatai. Nuosirdžiai kviečiame vietinius ir apylinkės kolonijai lietuvių ir lietuviškas atsilankyti — Rengio Komitetas.

MANCHESTER, CONN. — SLA. 207 kuopa rengia vakariene ir šokių seštadienį, spalio 5 d., 7:30 val. vakare, Lietuvių svetainė, Galway Street. Kaip visuomet praeitį 207 kuopa surengdavo didelę ir vašingą vakariene, taip ir šį kartą rengėjai dėda visas pastangas, kad atsilankiusius į va-

Paieškojimai

Ieškoma Marė Sakalauskienė (po tėvais Draičiūtė), vedusi Pittston, Pa., persikėlė į Harrin, Ill., iš ten, vyrą apleidusi išvyko į Chicago, Ill. Jos vyras Juozas Sakalauskas mirčiamas namų ir kitokį savo turtą paliko dukterei Alenai.

Del platesnių informacijų, kreipkitės pas:

URSULĖ KEDERIENĖ,
808 Luzerne Ave.,
W. PITTSTON, PA.

Šie asmenys gyvena Amerikoje yra ieškomi:

Gajauskas Antanas. Išvyko Ameriką 1914 m. Gyvenęs sulig adresu: 3580 Roosevelt Street, Detroit, Mich. Milerių, Juozo, Vinco ir Alekso. Kilę iš Tauragės apskr. Tulą laiką gyveno Chicagoje.

Zeleckienė-Mileraitė Jieva. Kilus iš Tauragės apskr. Gyveno Chicagoje.

Augščia išvardyti asmenys yra prašomi atsiliepti ir kiekvienas kas ką nors apie juos žinotų, yra prašomas suteikti žinių. Bent kokia žinia bus brangiai įvertinta.

LIETUVOS KONSULATAS,
100 E. Bellevue Place,
CHICAGO, ILL.

SKAITYKIT KNYGĄ
ŽMOGAUS
PAREIGOS
Puslapių 245
Kaina \$1.00

„Tėvynės“ Adm.,
307 West 30-th St.,
New York, N. Y.

UZ LIETUVOS BONUS

Mes mokame augščiausia rinkos kainą. Neparaukite pirm parašymo pas mus.

Kurt H. Schurig & Co.,
50 Broadway, New York.

Reumatizmas Sausgėlė

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, aulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimu, nes skaudėjimai ant patalo paguldo.

CAPSICO COMPOUND
mėstis lengvai pašalina viršminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siunčia padėkavones pasveikę. Kaina 50c., per paštą 55c. ar dvi už \$1.05. Dukart tvirtesnė 75c. Knyga: „SALTINIS SVEIKATOS“ augalais gydytis, kaina 50 centų.

JUSTIN KULIS
3259 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

30 METŲ SPAUDĄ ATGAVUS

„Aušros“ Fotografijos su Prezidento A. Smetonos Prakalba.

Kaina \$2.50
Gaunama „Tėvynės“ Administracijoje, 307 West 30-th Street, New York, N. Y.

Susivienijimas Lietuvių
AmerikojeDidžiausia Lietuvių Apdraudos Ir Pašelpos
Organizacija

Apdraudos turtas siekia apie \$1,750,000
Apdraudos vertė siekia apie \$7,000,000

SUSIVINIJIMAS NUO SUSIORGANIZAVIMO IŠMOKĖJO:

Ligoje Pašelpų \$1,370,000
Pomirtinių - - \$1,215,000

SUSIVINIJIMAS TURI 375 KUOPAS, KURIOS RANDASI
VISUOSE DIDESNIUOSE MIESTUOSE.

Auksinio Konkurso Vajus
Prasideda Spalio 1 d., 1935

NARIAI PRIIMAMI NUO 2 METŲ IKI 60 METŲ AMŽIAUS

Susivienijimo Nariai Gali Prigulėti Prie Vieno
Ar Keleto Apdraudos Skyrių

Apdraudos Skyriai: \$100, \$150, \$250, \$300, \$500, \$600,
\$1,000, \$1,500, \$2,000, \$2,500, \$3,000, \$3,500, \$4,000,
\$4,500, ir \$5,000

AFSIDRAUSTI GALIMA IKI GYVOS GALVOS, ATSIIMTI
PINIGUS PO 20 METŲ ARBA PASIRINKTI SAU TINKAMIAUSIAS
KITAS SĄLYGAS, KURIAS DABAR SUTEIKIA
9 ĮVAIRŲ APDRAUDOS SKYRIAI

Pašelpos skyriai \$6.00, \$9.00 ir \$12.00 Savaitėje

VISI NARIAI GAUNA SAVAITINĮ LAIKRAŠTĮ „TĖVYNĖ“
DOVANAI, O SLA. IŠLEISTAS KNYGAS UŽ PUSĖ KAINOS

Apart apdraudos Susivienijimas teikia pinigines pašelpas našlėms, našlaičiams ir nelaimėje patekusiems nariams, teikia moksleiviams stipendijas ir atlieka daugybę kitų labdarinių, patriotinių ir kultūrinių darbų

Visi Susivienijimo Nariai Patys Prisirašykite Prie
Naujų Apdraudos Skyrių ir Prikalbinkite Savo
Šeimynas, Draugus ir Pažįstamus Prisirašyti
Prie Šios Didžiulės Jūsų Organizacijos

Klauskit pilnesnių informacijų pas vietinės kuopos valdybą
arba pas SLA. Sekretorių sekamu antrašu:

307 W. 30th Street,
New York, N. Y.